

Regjeringens Handlingsplan for Miljørettet Utviklingssamarbeid

Høringssvar fra Riksantikvaren 24 mai 2006

Riksantikvaren deler de positive kommentarene til høringsutkastet til Regjeringens Handlingsplan for Miljørettet Utviklingssamarbeid som kom til uttrykk på møtet i UD 18 mai.

Siden Kulturarv er ett av de prioriterte områdene i Strategi for Norges kultur- og idrettssamarbeid med land i sør, aksepterer vi at kulturarv ikke lenger er ett av de prioriterte områdene i Handlingsplanen for Miljørettet Utviklingssamarbeid.

Men vi vil likevel insistere på at "kulturarv" som begrep må trekkes inn i Handlingsplanen fordi kulturarv utgjør en uerstattelig kunnskapsbase for vern og bruk av naturressurser og biologisk mangfold. Naturmiljøets kulturelle verdier må ivaretas, og dette aspektet faller naturlig inn under temaet "Bærekraftigforvaltning, bruk og bevaring av biologisk mangfold".

Konvensjonen om bevaring av verdens kultur- og naturarv (UNESCO 1972) tydeliggjør sammenhenger mellom natur og kultur. I dagens Afrika forvaltes kultur- og naturarv ofte av samme institusjoner, og på Wits Universitet i Johannesburg finner vi for eksempel Institutt for Geografi, Arkeologi og Miljø.

"Hellige skoger", seremonielle områder, bergkunst og kulturlandskap utgjør ukrenkelige verdier for lokalbefolkningen. Gjennom generasjoner har folk forvaltet og bevart sine kultur- og naturverdier basert på egne kunnskaper og erfaringer. Lokal kompetanse er en grunnleggende forutsetning for bevaring, selv når kapasiteten er svak og motkreftene sterke. Lover og påbud fra nasjonalt og internasjonalt hold vil bli møtt med motstand hvis de ikke sikrer brukernes interesser og rettigheter.

Riksantikvaren anmoder om at Kulturarv som begrep blir nevnt i Handlingsplanen slik at denne avspeiler dagens virkelighet i land i sør på en klarere måte, og viser at kulturarven bidrar til en bærekraftig utvikling som støtter opp om selvstyre og demokrati.

Forslag:

2. Strategisk Profil:

"..Politiske forhold, maktstrukturer og rettigheter til natur- og kulturressurser i samarbeidsland vil være viktige forhold i denne sammenhengen." (s. 1)

4.1. Forvaltning, bruk og bevaring av biologisk mangfold

"Det biologiske og kulturelle mangfoldet er helt nødvendig for jordens videre eksistens og også for å forhindre at enda flere faller ut i fattigdom som følge av manglende rettigheter og tilgang på naturressurser"

Vennlig hilsen
Inger A. Heldal
Internasjonal Avdeling
Riksantikvaren